GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

NR 4

3. Miejscowość

KOBIELE WIELKIE

1. Nazwa

DWÓR

2. Czas powstania

II poł. XIX w. ukończony w 1905 r.

4. Adres

ul. Reymonta 77
97-524 Kobiele Wielkie

5. Przynależność administracyjna

Województwo **łódzkie**

Powiat **radomszczański**

Gmina **Kobiele Wielkie**

6. Formy ochrony

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Zdjęcie 1. Widok z góry.

Zdjęcie 2. Widok od strony zachodniej (od Urzędu Gminy).

Zdjęcie 3. Widok od strony wschodniej(od parku).

Zdjęcie 4. Wycinek Mapy Kobiel Wielkich (Urząd Gminy Kobiele Wielkie System Informacji Przestrzennej www. kobielewielkie.e-mapa.net

8. Historia, opis i wartości

Budowę dworu zainicjował pod koniec XIX w. Kazimierz Tymowski, tutejszy właściciel ziemski. Budynek ukończono w 1905 r., o czym świadczył napis na elewacji budynku (w tej chwili już niewidoczny). Dworek był budynkiem parterowym zbudowanym na planie prostokąta, symetryczny i osiowy – osie zaakcentowane poprzez ryzality z czterema pilastrami i trójkątnym naczółkiem. Budynek był częściowo podpiwniczony, ze strychem użytkowym – mieszkalnym. Zbudowany został z cegły, otynkowany z drewnianym stropem (polepa) i drewnianą konstrukcją dachu, pokryty dachem czterospadowym z blachy stalowej powlekanej. Widoczne aktualnie przybudówki od strony północnej powstały w późniejszym okresie. W elewacji ogrodowej dwór posiadał taras ze schodkami i kutą metalową balustradą. Od strony południowej znajdowało się boczne wejście, do którego prowadziły odlewane, żeliwne schody. Wewnątrz dworu znajdowało się wiele pomieszczeń – m.in. sień, izba stołowa – jadalnia, pokoje gościnne, sypialnie, spiżarnia. Teren dworu wraz z parkiem był ogrodzony, jeszcze w latach 60. XX w. od strony zachodniej istniał murowany parkan wraz z bramą wjazdową. Przed dworkiem Tymowskich, a później Sobańskich znajdował się okrągły zajazd, a wzdłuż niego liczne barwne rabaty kwiatowe. Po śmierci Kazimierza w 1919 r. dwór odziedziczyła żona - hrabina Izabela, która wkrótce wyszła za mąż za Jana Sobańskiego. Po śmierci Izabelli w 1937 r. w drodze spadku jedyną właścicielką dóbr Kobiele Wielkie stała się jej córka Maria Teresa Sobańska. Jednakże w wyniku reformy rolnej w 1945 r. cały majątek Sobańskich trafił w ręce Skarbu Państwa. W budynku utworzono wówczas Gimnazjum, w późniejszym okresie Ośrodek Zdrowia z porodówką, a w latach osiemdziesiątych przedszkole. W 1976 r. przed budynkiem dworu, od strony zachodniej, powstał jak na owe czasy nowoczesny budynek administracyjno-usługowy, a w nim m.in. Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Zdrowia, Posterunek Policji i Bank.

Od 2001 r. Hrabina Maria Teresa Bnińska bezskutecznie toczyła sądowe boje o zwrot mienia. Niestety jej śmierć w 2014 r. przerwała toczące się sprawy i dopiero dzieci hrabiny: Konstanty Rafał, Irena Izabella oraz Andrzej Maria ostatecznie w 2016 r. wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego odzyskali majątek w Kobielach Wielkich. W 2020 r. jednak potomkowie Sobańskich sprzedali owy majątek na rzecz Gminy Kobiele Wielkie.

Dworek uległ dwukrotnemu pożarowi. Pierwszy w 1999 r. zniszczył dach w części południowej budynku oraz częściowo strop nad parterem. W drugim pożarze w 2012 r. zniszczeniu uległa cała konstrukcja dachu, strop nad parterem uległ zawaleniu, ściany zarówno wewnętrzne jak i zewnętrzne uległy pęknięciu, widoczne także uszkodzenia tynków. Zachowane są na nich resztki sztukaterii i detali architektonicznych. Historyczne elementy żeliwne, w tym schody zewnętrzne i wewnętrzne schody kręcone stanowiące wejście na zamieszkałe poddasze, nie zachowały się.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Bardzo zły

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Katarzyna Fałda

10.05.2021 r.

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków